

АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН СПОМЕН

Превод от руски: Петър Велчев, 2008

chitanka.info

СПОМЕН^[0]

Щом пак за смъртния денят притихне вълн
и пустотата на площада
нощта загърна пак с прозрачен здрач и сън —
за дневния ни труд награда:
пред мене часове на размисъл текат,
аз бдя самотен в тишината
и угризения ме парят, и гризат —
като усойници — душата.
Мечти кипят. В ума, от скърби изнурен,
се блъскат мисли — тежък сплитък,
и споменът жесток в безмълвие пред мен
разгъва своя дълъг свитък:
чета живота си с погнуса и печал,
треперя и се огорчавам,
съдбата си кълна и плача с горка жал,
но думите не заличавам...
Аз виждам празни дни на пиршества и смях,
на свобода необузdana,
и дни на бедност, скръб, изгнание — и в тях
е младостта ми пропиляна.
Звучи приятелски... предателски привет
всред пир на Бакхус и Киприда^[1],
сърцето ми — светът, коварен и предвзет,
ранява с яростна обида.
Аз чувам как бръмчат край мене клевети,
как дрънка глупостта лукава,
злорадства завистта, суетността шепти
и с кървав смях ме укорява.

*И безутешен съм. И пак пред мен стоят
два призрака с черти прекрасни,
две сенки, някога пресекли моя път,
два ангела от дните страстни.
Ала и двамата с криле и огнен меч
над мене бдят... мъстят без злоба —
и ми разказват те с потайна, мъртва реч
за щастието и за гроба.*

1828

---

[0] При първата си публикация в алманаха „Северные цветы“ за 1829 г. стихотворението се състои само от първите си 16 стиха. В черновата обаче то е озаглавено „Безсъница“ и съдържа още 20 стиха. Впоследствие, в изданията на Пушкиновите съчинения „Спомен“ се печата ту като цялостен текст, ту втората половина се помещава в раздела, съдържащ ранните редакции.

Тук аз предлагам стихотворението в първия му, тъй да се каже пълен вариант, защото смятам, че изоставените от Пушкин — по неведоми съображения — стихове имат съществено значение за разбирането на творбата. По този повод Я. Левкович пише: „Психологическият подтекст на стихотворението — неговата втора част — съдържа не покаяние, а разказ за преживяния живот и оценката за него.“ (Сб. стихотворения Пушкина 1820-1830-х годов. Ленинград, 1974, с.118.) ↑

[1] *Бакхус и Киприда* — в античната митология бог на виното и богиня на любовта. У Пушкин — олицетворение на чувствените наслаждения. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.